

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ СТВАРНИХ ВЛАСНИКА

Члан 1.

У Закону о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС”, број 19/25), у члану 27. речи: „по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу” замењују се речима: „од 1. октобра 2025. године”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 17. Устава Републике Србије којом је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Народна скупштина усвојила је нови Закон о Централној евиденцији стварних власника који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 19/25 којим се уређује успостављање, садржина, основи евидентирања и начин вођења Централне евиденције стварних власника правних лица и других субјеката регистрованих у Републици Србији у складу са законом, као и друга питања од значаја за евидентирање стварних власника.

Централна евиденција стварних власника успостављена је у Агенцији за привредне регистре још 31. децембра 2018. године, као јавна, јединствена, централна, електронска база података о физичким лицима која су стварни власници Регистрованог субјекта, а основни разлог за доношење новог закона биле су мере предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2020-2024. године („Службени гласник РС”, број 14/20), као и усклађивање са одредбама Директиве (ЕУ) 2018/843 о измени Директиве (ЕУ) 2015/849 о спречавању коришћења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма и о измени Директива 2009/138/ЕЗ и 2013/36/ЕУ.

Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022-2024. године („Службени гласник РС”, број 40/22), у делу Посебни циљ 2. Спречити уношење у финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом или која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему, Мера 2.2. Спречавање злоупотребе финансијског и нефинансијског сектора за сврхе прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз мере познавања и праћења странке код обвезника, у оквиру Активности 2.2.1. предвиђена је измена Закона о Централној евиденцији стварних власника којом ће се унапредити садржина Централне евиденције (увести обавезу евидентирања стварног власника Регистрованог субјекта по сваком од основа, обавезу учитавања (upload) докумената у Централну евиденцију стварних власника) и са тим у вези развити/унапредити софтверску апликацију Централне евиденције стварних власника коју води Агенција за привредне регистре.

Даље, чланом 20а став 6. Директиве (ЕУ) 2018/843 промењен је члан 30 став 4. Директиве (ЕУ) 2015/849, тако да је прописано да државе чланице захтевају да су информације које се чувају у надлежном регистру одговарајуће, тачне и ажуриране те у ту сврху успостављају механизме. У склопу таквих механизма захтева се да обвезници и, ако је то потребно и у мери у којој тај захтев непотребно не омета њихове функције, надлежна тела пријављују било које неусклађености које утврде између информација о стварном власништву доступних у надлежним регистрима и информација о стварном власништву које су њима доступне. У случају пријављених неусклађености државе чланице осигуравају да се предузму одговарајуће мере како би се неусклађености правовремено отклониле и, ако је то потребно, да се у међувремену у надлежни регистар унесе посебна напомена о томе. Такође, чланом 20а став 7. исте

директиве промењен је члан 31 Директиве (ЕУ) 2015/849, те је између осталог, прописано да државе чланице осигуравају да се овај члан примењује на трастове и друге врсте правних аранжмана као што су, између осталих, fiducij, одређене врсте друштава облика Treuhand или друштава облика fideicomiso, ако такви аранжмани имају структуру или функције сличне трастовима, да државе чланице осигуравају да лица која управљају трастом или лица са сличним положајем у сличним правним аранжманима, правовремено обзнане свој статус и пруже информације о стварним власницима траста када, као лице које управља трастом или лице са истим положајем у сличном правном аранжману, заснивају пословни однос, као и да државе чланице захтевају да се информације о стварном власништву над трастовима и сличним правним аранжманима, чувају у средишњем регистру стварног власништва који је успоставила држава чланица у којој лице које управља трастом или лице са истим положајем у сличном правном аранжману има пословни настан или боравиште.

Основни разлог за доношење овог закона је потреба за изменом рока за почетак примене појединих одредаба Закона, а имајући у виду да је примена овог закона од кључног значаја за приступање Републике Србије Јединственом подручју плаћања у еврима – SEPA, као и да је могуће софтвер Централне евиденције стварних власника коју води Агенција за привредне регистре унапредити у року краћем од предвиђеног. Наиме, Агенција за привредне регистре ће извршити неопходна унапређења постојећег софтвера до 1. октобра 2025. године, чиме ће се створити и услови за почетак примене овог закона. С друге стране, како је Закон о Централној евиденцији стварних власника већ ступио на снагу 15. марта 2025. године и да је постојећим Регистрованим субјектима остављен рок за усклађивање са одредбама истог (60 дана до дана почетка примене овог закона), као и да обвезници у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма у случају несагласности података о стварном власнику већ поступају на одређени начин, Регистровани субјекти и обвезници имају довољно времена да се припреме и ускладе са новим законским решењима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона предложено је да се примена појединих одредаба Закона о Централној евиденцији стварних власника помери за 1. октобар 2025. године.

Чланом 2. Предлога закона предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог закона део средстава у износу од 15.000.000,00 динара обезбеђен је Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 94/24), и то на разделу 21.0 Министарство привреде, програм 1508 - Уређење и надзор у области привредног и регионалног развоја, функција 410 - Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, пројекат 0002 - Политике и мере привредног и регионалног развоја, економска класификација 424 - Специјализоване услуге, док је преостали део средстава у износу од 15.000.000,00 динара потребно обезбедити у буџету Републике Србије за 2026. годину.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ СТВАРНИХ ВЛАСНИКА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се ~~по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу~~ Од 1. ОКТОБРА 2025. ГОДИНЕ, осим одредаба члана 12. став 4. и члана 19. став 3, које се примењују од дана ступања на снагу овог закона и члана 6. став 7. овог закона које се примењују даном приступања Републике Србије Европској унији.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач - Влада
Обрађивач - Министарство привреде

2. Назив прописа

Предлог закона о измени Закона о Централној евиденцији стварних власника

Draft Law on amendments to the Law Centralised records of beneficial owners

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Није установљена веза са НПАА, односно НПАА не уређује област стварног власништва.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима:

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, о изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета и о престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ.

- Директива (ЕУ) 2018/843 о измени Директиве (ЕУ) 2015/849 о спречавању коришћења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма и о измени Директива 2009/138/ЕЗ и 2013/36/ЕУ.

Потпуно усклађен.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност, треба навести разлоге

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Табелу усклађености није потребно попуњавати јер се Предлогом закона не преносе одредбе секундарног извора права Европске уније, већ се само помера рок за примену истих.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не